

Gudstjänsten

Gudstjänsten är ett möte. Där möter vi Gud, oss själva, varandra och andra.

Vi möts för att ära och lovsjunga Gud, för att både enskilt och gemensamt bekänna vår synd och vår tro samt för att utrustas och sändas ut till tjänst och vittnesbörd.

När vi firar gudstjänst är det internationella perspektivet självklart. Sånger, böner, medverkande, föremål med mera kommer från olika kulturer och platser. Låt den rikedom återspeglas i gudstjänsten.

Då möter vi en större värld än den egna.

I kyrkor och missionshus

Utan att ett ord uttalas kan själva lokalen säga mycket. Lägga en duk från Indien eller Kongo på nattvardsbordet. Komplettera Bibeln på bordet med en från varje land era medlemmar kommer från eller som ni har kontakt med. Använd ljus från ett annat land. Fundera på vilken historia blommorna på nattvardsbordet har.

I ord och handling

Bibelns texter ger oss kunskap om befrielsen i Kristus, inspiration till kampen, hopp inför framtiden och fördjupad förståelse för gemenskapen. De uppmanar oss till mission, försoning, protest och praktiskt arbete. Låt denna rikedom komma till uttryck i gudstjänsten. Läs texterna gemensamt, upprepa strofer, variera röststyrkan, växla mellan kvinnor och män, läs texten på fler språk och så vidare.

Kyrkoåret ger stora möjligheter att ta upp olika teman. Tänk vilka gudstjänster man kan göra första advent (Ett nådens år), midfastosöndagen (Livets bröd), apostladagen (Sänd mig) och domsöndagen (Kristi återkomst)! Ta vara på andra viktiga dagar under året – se fliken Året i församlingen.

Använd symbolhandlingar. Genom att använda föremål eller konkreta uttrycksätt blir orden mer levande. En sten som vi får lägga från oss kan bli en symbol för synden vi får bekänna och lämna. En skål med vatten kan visa hur allt levande hör samman. Ett frö som läggs i handen kan säga mer än tusen ord om hur det lilla kan växa till något stort.

I bröd och vin

Nattvarden ger oss goda möjligheter att förstå och fördjupa de internationella perspektiven. Två av dem kan vara värda att lyftas fram:

Nattvarden är **gemenskapens måltid**. I Inbjudan sägs: "Vi firar Herrens måltid tillsammans med alla heliga i himmel och på jord". Och i Brödbrytandet sägs: "Eftersom brödet är ett enda är vi, fast många, en enda kropp. Alla får vi del av ett och samma bröd". Vi hör alltså ihop. Inte bara vi som är i samma lokal utan alla vi på jorden som hör till Herren. Det betyder att vi är oupplösligt förenade med systrar och bröder som förtrycks, fängslas, flyr och förvägras sina rättigheter. Men vi är också förenade med dem som jublar, befrias, upprättas och försonas.

Nattvarden är **hoppets måltid**. Den är ett tecken på att en dag ska jordens resurser fördelas rättvist. "Efter hans löfte väntar vi på nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor." När vi delar bröd och vin så att det räcker till alla i lokalen visar vi samtidigt att vi vill vara med och förverkliga Guds kommande rike. Poängtera gärna dessa perspektiv i inbjudan. Tydliggör dem i bönen. Uttryck den globala gemenskapen genom att till exempel använda bröd bakat i en annan kultur.

I sång och musik

I sången och musiken får vi möjligheter att uttrycka oss. Genom sång kan vi ära Gud, bekänna vår synd, lyssna till förlåtelsen, utmanas till handling, be för människor och så vidare. Musiken kan uttrycka glädje och sorg, jubel och smärta, stillhet och kamp. Sången och musiken känner heller inga gränser. Låt rikedom och gränslösheten komma till uttryck i val av psalmer, musikstycken, körsånger, instrument och så vidare.

Botanisera i *Psalmer och Sånger*. Rubrikerna "Vittnesbörd – tjänst – mission" och "Tillsammans i världen" är särskilt användbara. Använd registret i *Psalmer och Sånger* och ta reda på något om textförfattarna och tonsättarna för att hjälpa gudstjänstdeltagarna att se det globala sammanhanget.

Använd sångboken *Hela världen sjunger*. Där finns lovsånger och fridsånger, inledningssånger och sånger om skapelse, fred och rättvisa. Leta i kyrkans bokhylla och du hittar säkert fler böcker med sånger, psalmer och visor som passar.

I bekännelse och förlåtelse

Även om vi vill vara engagerade, handla rättvist, sprida evangeliet och protestera mot förtryck så misslyckas vi. Vi orkar inte, vi bryr oss inte, vi vill inte ibland. I bekännelsen får vi möta oss själva, våra misslyckanden, vår slöhet, vår ondska. Vi får bekänna detta inför den Gud som vet allt och förstår allt. Vi får ta emot Guds förlåtelse. Då får vi kraft att gå vidare.

Varför inte låta flera personer vara med och utforma bekännelsen, utifrån sin situation? Det ger bredd åt formuleringarna. Flera kan också medverka i detta moment i gudstjänsten. Använd gärna de sånger om Guds förbarmande som finns i sångboken *Hela världen sjunger*.

I överlåtelse och bekräftelse

För många av oss är det betydelsefullt att få tillfälle i gudstjänsten att överlåta oss till Gud och uppdraget att förverkliga Guds rike. Detta kan man göra enskilt i bön och tystnad, om gudstjänstledaren ger tillfälle. Det kan ske genom att alla gemensamt stämmer in i en överlåtelsebön.

Symbolhandlingar kan vara till stor hjälp, till exempel att man tänder ett ljus. Det är också viktigt att få bekräftelse på sin överlåtelse. Det kan ske genom att någon läser ett bibelord. Det kan ske genom en symbolhandling, till exempel att man tar emot ett frö. På så sätt sänds vi ut till tjänst och vittnesbörd.

I bön för den nära och den världsvida gemenskapen

Bönen är en självklar del av gudstjänsten. Lika självklart är det att ha det globala perspektivet när vi ber. Vi får tacka för livets rikedom, för den mänskliga gemenskapen, för jordens gåvor, för människor som vill det goda och för Guds förtroende.

Det är inte svårt att efter en stunds tankearbete hitta anledningar till tacksamhet. Vi får också be för världens lidande och människors nöd. Vi får nämna människor som flyr, kampen mot hiv och aids, systerkyrkornas svårigheter, orättvisor och förtryck. I materialet *Ur djupen ropar vi* finns exempel på förböner.

Materialtips

Byggstenar för gudstjänst

Idéer och material för gudstjänstförnyelse
Verbum

Ur djupen ropar vi

Andakt och gudstjänst med fokus på försoning, fred, miljö och rättvisa
Sveriges Kristna Råd

Hela världen sjunger

Sånger i urval från den världsvida kyrkan i urval och översättning av Per Harling
Verbum Musik

Gudstjänstboken

Utgiven av SB, EFK, SAM, Pingst

Frälsarkransen

En mängd material finns.
Vebum

Himlen och jorden sjuder, Så som på jorden

Sånger från Iona, John L Bell
Verbum

Bönboken, tradition och liv

Böner för årets dagar och livets olika tillfällen
Verbum

www.skr.org

Sveriges Kristna Råds hemsida. Där kan man bland annat hitta material inför Globala veckan och Internationella bönedagen.

www.christianaid.org.uk

Christian Aids hemsida.